

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre právne veci

2013/2130(INI)

23.1.2014

STANOVISKO

Výboru pre právne veci

pre Výbor pre ústavné veci

k vykonávaniu Lisabonskej zmluvy, pokiaľ ide o Európsky parlament
(2013/2130(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Eva Lichtenberger

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre ústavné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že Lisabonská zmluva mala predstavovať krok vpred v úsilí o zabezpečenie vyššej transparentnosti a demokratickosti rozhodovacích procesov a mala tak byť vyjadrením záväzku Únie k užšiemu spojenectvu medzi národmi Európy, v ktorom sa prijímajú rozhodnutia čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi, a to posilnením úlohy Európskeho parlamentu a národných parlamentov, a tým aj zabezpečením demokratickejších a transparentnejších postupov prijímania aktov Únie, ktoré majú zásadný význam vzhľadom na dosah týchto aktov na občanov a podniky; poukazuje však na to, že tento demokratický cieľ možno dosiahnuť len ťažko, ak inštitúcie EÚ navzájom nerešpektujú svoje kompetencie, postupy stanovené v zmluvách a zásadu lojálnej spolupráce;
2. poukazuje na to, že výber správneho právneho základu je otázkou ústavnej povahy, ako to potvrdil Súdny dvor, pretože určuje existenciu a rozsah právomocí EÚ, postupy, ktorými sa treba riadiť, a príslušné právomoci inštitucionálnych aktérov, ktorí sa podieľajú na prijímaní aktu; vyjadruje preto poľutovanie nad skutočnosťou, že Parlament musel na Súdny dvor opakovane podávať žaloby s cieľom zrušiť akty prijaté v Rade z dôvodu výberu právneho základu vrátane žalôb proti dvom aktom prijatým v rámci zastaraného „tretieho piliera“ napriek tomu, že Lisabonská zmluva už dávno nadobudla platnosť¹;
3. pripomína, že Lisabonskou zmluvou sa posilnila úloha a právomoci Európskeho parlamentu v oblasti medzinárodných zmlúv, a poukazuje na skutočnosť, že medzinárodné zmluvy sa v súčasnosti čoraz častejšie týkajú oblastí, ktoré majú vplyv na každodenný život občanov a ktoré už tradične aj podľa primárneho práva EÚ patria do rozsahu pôsobnosti riadneho legislatívneho postupu; považuje za nanajvyš dôležité, aby sa ustanovenie článku 218 ods. 10 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že Parlament musí byť ihneď a v plnom rozsahu informovaný vo všetkých etapách konania o uzatvorení medzinárodnej zmluvy, uplatňovalo v zhode s článkom 10 ZEÚ, podľa ktorého je fungovanie Únie založené na zastupiteľskej demokracii, čo si vyžaduje transparentnosť a demokratické diskusie o témach, o ktorých sa má rozhodnúť;
4. zdôrazňuje, že vzhľadom na skutočnosť, že v súvislosti s medzinárodnými zmluvami môže Parlament iba udeliť alebo neudeliť súhlas, mal by mať možnosť informovane sa vyjadriť k cieľom, ktoré bude Európska únia sledovať v rokovaniach, ešte pred vypracovaním rokovacieho mandátu; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie napríklad nad problémami pri rokovaniach o zmluve WIPO o výnimkách z autorského práva pre zrakovo postihnuté osoby a upozorňuje na to, že aj včasné poskytnutie informácií Parlamentu a zohľadnenie jeho postojov by uľahčilo získanie následného súhlasu Parlamentu;

¹ Pozri rozhodnutie Rady 2013/129/EÚ zo 7. marca 2013 o podrobení 4-metylamfetamínu kontrolným opatreniam a vykonávacie rozhodnutie Rady 2013/496/EÚ zo 7. októbra 2013 o podrobení 5-(2-aminopropyl)indolu kontrolným opatreniam.

5. poznamenáva, že keď sa Lisabonskou zmluvou ustanovila Európska rada ako inštitúcia, jej úlohy sa vymedzili v článku 15 ZEÚ takto: „Európska rada dáva Únii potrebné podnety na jej rozvoj a určuje jej všeobecné politické smerovanie a priority“, pričom sa výslovne vylúčila možnosť vykonávať legislatívnu funkciu; poukazuje na to, že Európska rada zasiahla do legislatívneho postupu a rozhodla sa odstrániť konkrétne prvky zo znení, na ktorých sa už dohodli Parlament a Rada; v tejto súvislosti pripomína *de facto* vypustenie článkov 6 až 8 dohodnutého znenia návrhu nariadenia o európskom patente s jednotným účinkom a považuje takéto zásahy Európskej rady za nezákonné²;
6. poukazuje na to, že Parlament v zásade privítal zavedenie delegovaných aktov v článku 290 ZFEÚ, pretože poskytujú širšie možnosti dohľadu, no zdôrazňuje, že udelenie takýchto delegovaných právomocí alebo vykonávacích právomocí podľa článku 291 nie je nikdy povinné; uznáva, že o využití delegovaných aktov by sa malo uvažovať vtedy, keď je potrebná flexibilita a účinnosť, ktoré sa nedajú dosiahnuť bežným legislatívnym postupom, a to za predpokladu, že v základnom akte je výslovne určený cieľ, obsah, rozsah a trvanie delegovanej právomoci, ako aj podmienky, ktorými sa delegovanie musí riadiť; vyjadruje znepokojenie nad tendenciou Rady trvať na vykonávacích aktoch aj pri ustanoveniach, kde treba použiť len základné akty či delegované akty; zdôrazňuje, že zákonodarca môže umožniť použitie vykonávacích aktov výhradne pri prijímaní prvkov bez akejkoľvek ďalšej politickej orientácie; uznáva, že článok 290 výslovne obmedzuje rozsah pôsobnosti delegovaných aktov na nepodstatné prvky legislatívneho aktu, a že v súvislosti s pravidlami, ktoré sú pre predmet daného právneho predpisu dôležité, sa preto nesmú použiť delegované akty;
7. vyzdvihuje skutočnosť, že Lisabonská zmluva prisudzuje národným parlamentom významnejšiu úlohu, a zdôrazňuje, že spolu s úlohou, ktorú zohrávajú pri monitorovaní dodržiavania zásad subsidiarity a proporcionality, sa môžu pozitívnym spôsobom podieľať na politickom dialógu, čo aj robia; domnieva sa, že aktívna úloha, ktorú môžu národné parlamenty zastávať v rámci usmerňovania členov Rady ministrov, a dobrá spolupráca medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi môžu pomôcť nastoliť zdravú parlamentnú protiváhu k uplatňovaniu výkonnej moci v rámci fungovania EÚ; odkazuje aj na odôvodnené stanoviská národných parlamentov podľa článku 7 ods. 2 protokolu č. 2, ktoré dospeli k záveru, že široký rozsah delegovania podľa článku 290 ZFEÚ v navrhovanom akte neumožňuje zhodnotiť, či je konkrétna legislatívna realita v súlade so zásadou subsidiarity.

² Európska rada prijala rozhodnutie o faktickom odstránení uvedených článkov z návrhu nariadenia 29. júna 2012.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	21.1.2014
Výsledok záverečného hlasovania	+: 20 -: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Axel Voss
Náhradník (čl. 187 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	María Irigoyen Pérez